Кредиттик ресурстардын банктар аралык рыногу

(2012-жылдын июль айы)

1-график. Банк системасында тез өтүүчүлүктүн өзгөрүлүүгө тийешелүү факторлор*

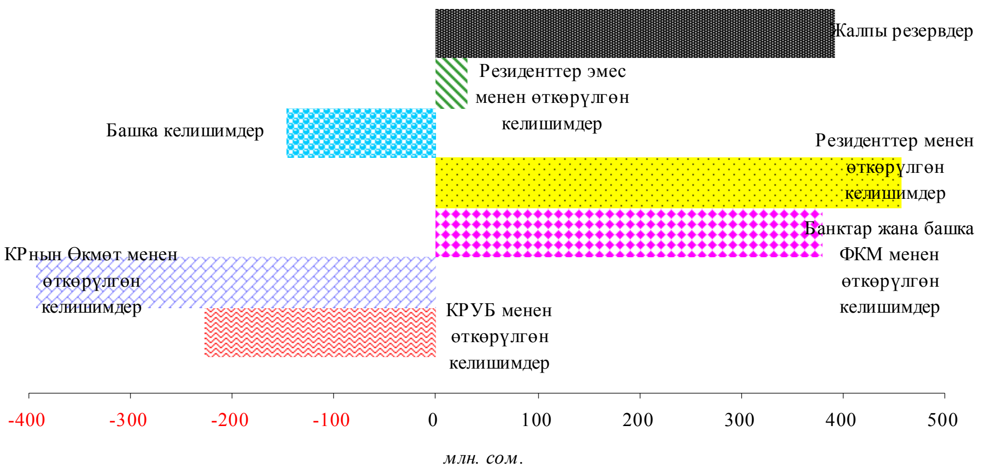

** жалпы банктардын резервдерине алардын таасирине байланыштуу багыттоо менен ылайык*

Ички банктар аралык кредит рыногунда келишилген бүтүмдөрдүн жалпы көлөмүнүн андан мурдагы айга салыштырганда 57,1 пайызга, карыз алышуунун ушул рыногундагы бардык сегменттерде жигердүүлүктүн басаңдашынан улам, 444,4 млн. сомго чейин азайып кеткендиги белгиленген. Айрыкча, репо операциялар сегментинде өзгөрүүлөр жүргөн: кароого алынып жаткан мезгил ичинде 261,4 млн. сом суммасындагы 4 бүтүм ишке ашырылган. Ал эми июнь айында 19 бүтүмгө келишилип, сунушталган кредиттердин көлөмү 820,6 млн. сомго жеткен. Улуттук жана чет өлкө валютасында кредиттик бүтүмдөрдүн көлөмү тиешелүүлүгүнө жараша, 150,0 млн. сомго (-6,3 пайызга) жана 33,0 млн. сомго (-41,1 пайызга) чейин төмөндөгөн. Банктар аралык карыздык каражаттарга суроо-талаптын төмөндөшү алардын наркын белгилөө процессине да таасирин тийгизген: айдын жыйынтыгы боюнча репо операцияларын орточо салмактанып алынган пайыздык чени 0,4 п.п., 7,8 пайызга чейин азайган; сом түрүндөгү кредиттер боюнча чен 7,8 пайызга чейин (-0,2 п.п.) төмөндөгөн. Ушул мезгил ичинде ички банктар аралык кредит рыногунда чет өлкө валютасында нөлдүк чен боюнча 1 кредит берилген.

1-график. Ички банктар аралык кредит рыногундагы бүтүмдөрдүн көлөмдөрүнүн жана пайыздык чендердин динамикасы

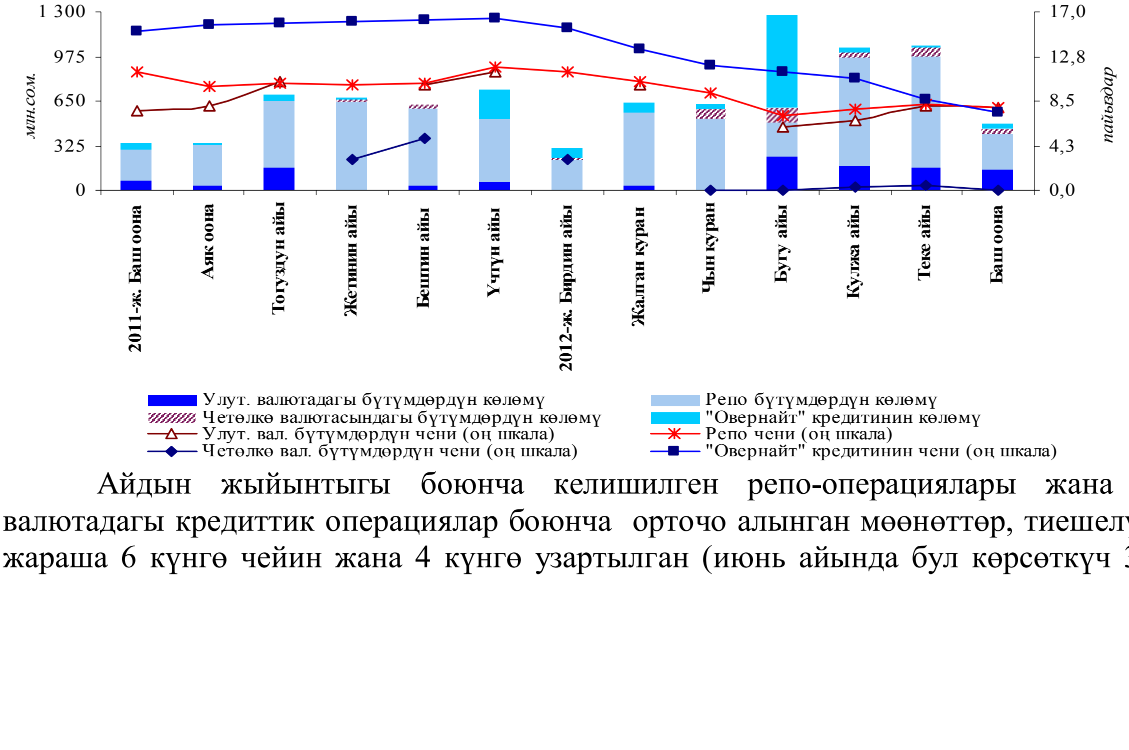

Айдын жыйынтыгы боюнча келишилген репо-операциялары жана улуттук валютадагы кредиттик операциялар боюнча орточо алынган мөөнөттөр, тиешелүүлүгүнө жараша 6 күнгө чейин жана 4 күнгө узартылган (июнь айында бул көрсөткүч 3 жана 4

2-график. Ички банктар аралык кредит рыногундагы күндөлүк жүгүртүүлөр жана чендер

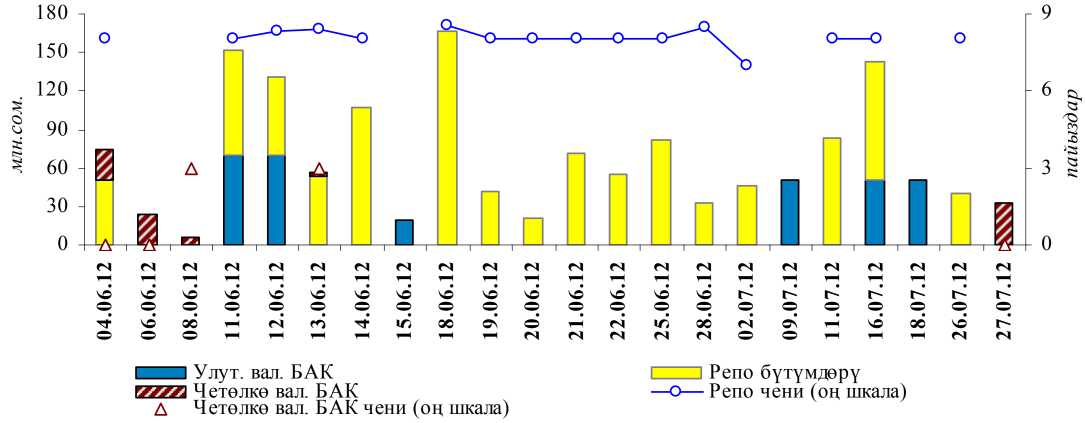

күндү түзгөн эле. Чет өлкө валютасындагы банктар аралык кредит 4 күнгө берилген. Бул өткөн айдагыга караганда, 2 күнгө кыска.

Июль айында кредиторлордун концентрацияланууу индекси 0,2ден 0,3кө чейин жогорулаган болсо, дебиторлордун концентрацияланууу индекси өткөн айдагы 0,4кө караганда, 0,8 өлчөмдө калыптанган. Бул индекстердин мааниси рынокто концентрацияланууу деңгээли жогору бойдон сакталып калгандыгын жана ал бирдей үлүшү менен 3 кредитордун жана 1 карыз алуучунун рынокко катышкандыгын далилдейт.

3-график. Банктар аралык кредит рыногунда резидент эмес банктар менен чет өлкө валютасындагы бүтүмдөрдүн көлөмүнүн жана пайыздык чендеринин динамикасы

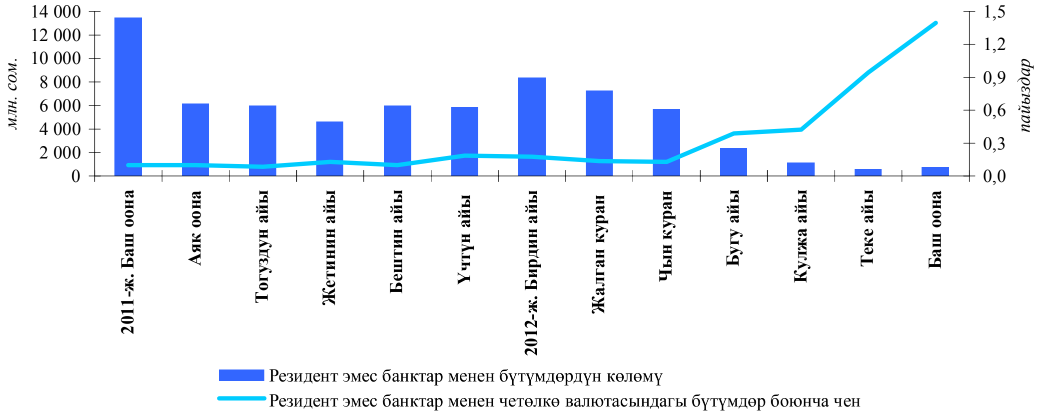

Банк резидент эместер менен валюталык бүтүмдөр көлөмү июнь айындагыга салыштырганда дээрлик үчтөн бирге жогорулап, сом эквивалентинде 739,9 млн сомду түзгөн. Булардын ичинен мындай кредиттердин бүтүндөй көлөмүнүн 79,8 пайызы АКШ долларындагы банктар аралык карыз алууларды түзөт. Ал эми калган бөлүгү евродо сунушталган. Мында, бардык операциялар кредитордун ролунда иш алып барган 1 коммерциялык банк тарабынан ишке ашырган. Июль айынын жыйынтыгы боюнча банк резиденттер менен кредиттик операциялар боюнча орточо алынган пайыздык чен 1,4 пайыз өлчөмүндө түптөлгөн (июнь айында – 0,9 пайыз).

1-таблица. Улуттук валютадагы банктар аралык кредиттердин динамикасы (мөөнөттүүлүк боюнча)

Мезгил аралыгы	Жалпы			Анын ичинде бүтүмдөр боюнча															
				1 күнгө ч-н		2-7 күн		8-14 күн		15-30 күн		31-60 күн		61-90 күн		91-180 күн		181-360 күн	
	Көлөмү(млн. сом.)	Бүтүм саны	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)
2011-ж. Баш оона	66,5	1	7,5	-	-	66,5	7,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Аяк оона	39,6	2	8,0	-	-	20,0	11,0	-	-	19,6	5,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Тогуздун айы	164,6	5	10,4	-	-	94,6	10,5	70,0	10,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Жетинин айы	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бештин айы	40,0	1	10,0	-	-	40,0	10,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Үчтүн айы	61,0	2	11,3	-	-	40,0	12,0	21,0	10,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2012-ж. Бирдин айы	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Жалган куран	40,0	1	10,0	-	-	40,0	10,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Чын куран	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бугу айы	250,0	2	6,0	150,0	8,0	100,0	3,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кулжа айы	177,0	4	6,6	25,0	3,0	152,0	7,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Теке айы	160,0	3	8,0	-	-	160,0	8,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Баш оона	150,0	3	7,8	-	-	100,0	7,8	50,0	8,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2-таблица. Коммерциялык банктардын репо операциялары

Мезгил аралыгы	Жалпы			Анын ичинде бүтүмдөр боюнча															
				1 күнгө ч-н		2-7 күн		8-14 күн		15-30 күн		31-60 күн		61-90 күн		91-180 күн		181-360 күн	
	Көлөмү(млн. сом.)	Бүтүм саны	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)
2011-ж. Баш оона	233,0	9	11,3	-	-	195,0	11,0	9,0	11,0	29,0	13,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Аяк оона	289,7	10	9,9	-	-	289,7	9,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Тогуздун айы	487,0	13	10,2	-	-	376,2	10,2	110,8	10,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Жетинин айы	653,1	12	10,0	81,4	10,0	571,7	10,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бештин айы	563,1	14	10,2	170,4	10,2	392,7	10,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Үчтүн айы	460,4	15	11,8	-	-	408,0	11,9	52,4	10,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2012-ж. Бирдин айы	225,7	6	11,3	72,7	12,0	128,0	11,0	25,0	11,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Жалган куран	522,5	15	10,4	173,7	10,4	348,8	10,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Чын куран	525,9	19	9,3	95,2	9,0	430,7	9,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бугу айы	242,8	7	7,1	104,7	7,0	138,0	7,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кулжа айы	792,7	15	7,7	190,1	7,5	602,5	7,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Теке айы	820,6	19	8,2	231,5	8,2	534,6	8,2	54,4	8,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Баш оона	261,4	4	7,8	-	-	261,4	7,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

3-таблица. Резидент банктардын ортосунда четөлкө валютасындагы банктар аралык кредиттердин динамикасы (мөөнөттүүлүк боюнча)

Мезгил аралыгы	Жалпы			Анын ичинде бүтүмдөр боюнча															
				1 күнгө ч-н		2-7 күн		8-14 күн		15-30 күн		31-60 күн		61-90 күн		91-180 күн		181-360 күн	
	Көлөмү(млн. сом.)	Бүтүм саны	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)	Көлөмү(млн. сом.)	Чен (%)
2011-ж. Баш оона	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Аяк оона	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Тогуздун айы	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Жетинин айы	4,0	1	3,0	4,0	3,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бештин айы	18,6	1	5,0	-	-	-	-	-	-	-	-	18,6	5,0	-	-	-	-	-	-
Үчтүн айы	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2012-ж. Бирдин айы	9,5	3	3,0	9,5	3,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Жалган куран	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Чын куран	70,1	4	0,0	-	-	23,4	0,0	23,4	0,0	23,4	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Бугу айы	112,4	6	0,0	-	-	89,0	0,0	23,5	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кулжа айы	38,4	4	0,2	3,2	3,0	35,3	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Теке айы	56,0	4	0,5	2,9	3,0	53,1	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Баш оона	33,0	1	0,0	-	-	33,0	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-